

**Боровик П.М., к-т. екон. наук, доцент,
Кисельов Ю.О., д-р. географ. наук, професор,
Уманський національний університет садівництва, Україна**

Геоінформаційні системи і технології – інструменти сучасного ленд-менеджменту

З метою забезпечення виконання завдань сучасного менеджменту в сфері земельних відносин (ленд-менеджменту) в Україні потрібно активізувати застосування цифрових технологій та Інтернет-інструментарію, що спрощують сам процес управління земельними ресурсами.

Згідно з вимогами статті 36 Закону України «Про державний земельний кадастр», держава забезпечує доступ громадянам та юридичним особам до просторової та атрибутивної інформації, зібраної територіальними підрозділами Держгеокадастру України в процесі виконання робіт з державного земельного кадастру [1]. З метою виконання цього завдання держава надала всім користувачам земельнокадастрової інформації вільний доступ до публічної кадастрової карти України. Цей Інтернет-ресурс дозволяє отримати інформацію стосовно кадастрових номерів земельних ділянок, їх меж, площ, форми власності на зазначені природні ресурси, цільове призначення земельних угідь, обмеження та обтяження у використанні земель [2].

Не зважаючи на позитивні аспекти запровадження публічної кадастрової карти України, слід зазначити, що нині в нашій державі спостерігається зростання попиту на іншу геопросторову інформацію, недоступну на цій карті. Зріст потреби в інформації про земельні ресурси та їх використання зумовило формування в Україні так-званих геопорталів. Геопортали – це новітні інструменти, що забезпечують доступ до геопросторових даних та дозволяють в онлайн-режимі вирішувати поточні проблеми використання земельних ресурсів різних видів [3; 4].

До війни в Україні була створена значна кількість геопорталів. Насамперед, це портали окремих населених пунктів, територіальних громад та районів. Крім того, в цей час в нашій країні запрацювали також загальнодержавні геопортали «Ліси України» [5] та «Водні ресурси України» [6], на яких доступна широкому загалу інформація про земельні угіддя під зазначеними природними ресурсами, їх площі, та території сусідніх з ними землеволодінь і землекористувань.

Геопортали надають їх користувачам вільний доступ до містобудівної та землевпорядною документації та, завдяки цьому, дають можливість перспективним інвесторам вирішувати питання стосовно інвестування ресурсів у конкретні території, їх галузі та підприємства. Поряд з цим, розробка і запровадження геопорталів потребує капіталовкладень, які розробники зазначених інформаційних ресурсів пропонують здійснювати за рахунок потенційних користувачів таких порталів. Крім того, використання геопорталів у ленд-менеджменті потребує від їх користувачів спеціальних знань і навичок, які відсутні в переважній більшості сучасних менеджерів, що займаються

управлінням земельними ресурсами на місцях. Поряд з цим, зарубіжна практика використання геопорталів демонструє високу ефективність їх практичного застосування для вирішення проблем використання земельних ресурсів [3].

Зважаючи на викладене, вважаємо, що в Україні назріла потреба розробки загальнодержавного геоінформаційного ресурсу «Земельні ресурси України», який потрібно максимально наповнити просторовою і атрибутивною інформацією про земельні ресурси України, їх використання, сучасний стан та якісні характеристики. Варто зазначити, що такий геопортал дає вільний доступ державним органам та установам до максимального об'єму інформації про земельні ресурси і суттєво поліпшує сам процес сучасного ленд-менеджменту. Саме тому, фінансуватись його розробка та запровадження, а також процес внесення до цієї загальнодоступної геоінформаційної системи інформації щодо змін площі, права власності, якісних характеристик і властивостей земельних ресурсів повинні виключно за рахунок держави.

Крім того, для активізації впливу геоінформаційних технологій на процес прийняття рішень в сфері управління земельними ресурсами, на нашу думку, державі варто приділити більше уваги підготовці фахівців з геодезії, землекористування та геоінформатики.

Список використаних джерел:

1. Про державний земельний кадастр: Закон України від 7 липня 2011 року № 3613-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>. (дата звернення: 10.09.2022);
2. Публічна кадастрова карта України. Держгеокадастр України. URL: <https://zemlevporyadnik.com.ua/publiczna-kadastrova-karta.html>. (дата звернення: 10.09.2022);
3. Кисельов Ю.О. Майбутнє за геоінформатикою! Кафедра геодезії, картографії і кадастру Уманського НУС. URL: <https://geodesy.udau.edu.ua/ua/novini/majbutne-za-geoinformatikoju.html>. (дата звернення: 10.09.2022);
4. Непочатенко О.О., Колотуха С. М., Боровик П.М., Гузар Б.С. Земельні відносини та фінансові аспекти їх розвитку. Економіка АПК. 2017. № 6. С. 42-52;
5. Геопортал «Ліси України». Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forestry.org.ua>. (дата звернення: 10.09.2022);
6. Геопортал «Водні ресурси України». Державне агентство водних ресурсів України. URL: <https://www.davr.gov.ua/news/geoportals-vodni-resursi-ukraini->. (дата звернення: 10.09.2022).